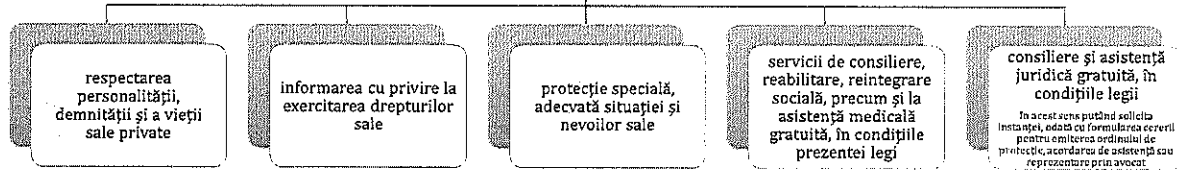

LEGEA nr. 217/2003
pentru prevenirea și
combaterea violenței în
familie

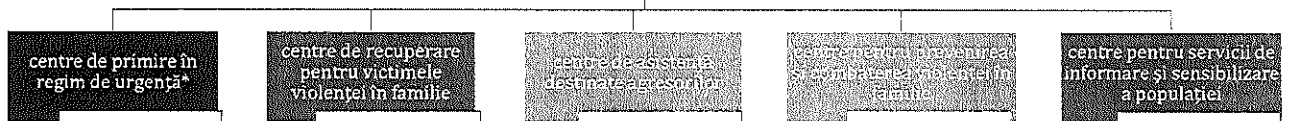
DREPTURILE

victimei violenței în familie

pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

se oferă gratuit servicii sociale destinate victimelor violenței în familie

*În centrele de primire în regim de urgență (ADĂPOSTURI) se asigură gratuit, pe o perioadă determinată, asistență familială atât victimei, cât și minorilor aflați în îngrijirea acesteia, protecție împotriva agresorului, asistență medicală și îngrijire, hrană, cazare, consiliere psihologică și consiliere juridică, potrivit instrucțiunilor de organizare și funcționare elaborate de autoritate, iar locația acestor adăposturi este secretă.

apropierea de raportarea unui incident de violență în familie este asigurată prin intermediul serviciilor de urgență și al serviciilor de asistență socială. În cazul în care victima este în pericol imediat, se poate solicita intervenția poliției și a serviciilor de urgență (112).

LEGISLAȚIE RELEVANTĂ ÎN DOMENIUL VIOLENȚEI DOMESTICE

1. Legea nr. 217/2003, modificată prin Legea nr. 174/2018 – *pentru prevenirea și combaterea violenței domestice*
2. Ordinul nr. 304/385/1018 din 21 iulie 2004 – *privind aprobarea Instrucțiunilor de organizare și funcționare a unităților pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*
3. Legea nr. 30/2016 – *privind ratificarea Convenției de la Istanbul*
4. Legea nr. 202/2002 – *privind egalitatea de șanse între femei și bărbați*
5. Codul penal și Codul de procedură penală
6. Hotărârea Guvernului nr. 365/2018 – *privind planul de acțiune și strategia pentru egalitate de șanse și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021*
7. Legea nr. 211/2004, modificată prin Legea nr. 97/2018 – *privind protecția victimelor infracțiunilor*
8. Legea nr. 272/2004 – *privind protecția și promovarea drepturilor copilului*
9. Hotărârea de Guvern nr. 49/2011 – *pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de asupra copilului și de violență în familie*
10. Ordinul nr. 288/2006 al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului din cadrul Ministerului Muncii – *pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului*

**Recomandări pentru organele de urmărire penală,
privind gestionarea situațiilor de violență domestică,
în acord cu concluziile proiectului „VICATIS”**

- să dea dovadă de solitudine și empatie, să asculte victima și să nu dea dovadă de reticență atunci când aceasta își prezintă versiunea cu privire la agresiunea produsă (să evite mecanismele de gândire de tipul „blamarea victimei”), să nu încerce să descurajeze victima să depună plângere, să folosească un limbaj adaptat la posibilitățile de înțelegere ale victimei, să evite revictimizarea prin audieri repetate cu privire la momentele traumatizante sau punerea față în față cu agresorul
- să realizeze o evaluare a nevoilor de protecție a victimelor, inclusiv să comunice victimei alternativele la opțiunea separării de agresor
- să informeze în scris pe victimele violenței domestice conform prevederilor art. 7 din Legea nr. 217/2013, art. 4 din Legea nr. 211/2004
- să ofere informațiile necesare privind: drepturile persoanelor vătămate/abuzate, legislația existentă în domeniu, măsurile de protecție existente (adăposturi și centre de primire existente, instituții ale statului care pot gestiona situația dincolo de latura infracțională/contravențională), modalitatea adecvată de sesizare a organelor de urmărire penală și probele necesare pentru aflarea adevărului, posibilitatea de a beneficia de asistență juridică de specialitate
- în măsura accesului la aceste informații, poate oferi date de contact ale ONG-urilor care ar putea oferi sprijin în acest sens victimelor
- să aibă în vedere dacă există implicați și copii în cazurile de violență domestică și să procedeze și la încunoștințarea acestora cu privire la drepturile pe care le au, procedura de lucru trebuind să fie ajustată la posibilitățile de înțelegere ale copiilor în raport de vârstă
- gestionarea cazurilor de violență domestică de către polițiști se va face cu respectarea Ordinului comun nr. 176/2578/2018

INFORMAȚII UTILE PENTRU VICTIMELE VIOLENȚEI DOMESTICE

Legea nr. 217/2003 - pentru prevenirea și combaterea violenței domestice

Potrivit art. 6 din Legea nr. 217/2003 **victima violenței în familie are dreptul la:**

- respectarea personalității, demnității și a vieții sale private;
- informarea cu privire la exercitarea drepturilor sale;
- protecție specială, adecvată situației și nevoilor sale;
- servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială, precum și la asistență medicală gratuită, în condițiile prezentei legi;
- consiliere și asistență juridică gratuită, în condițiile legii

În acest sens putând solicita instanței, odată cu formularea cererii pentru emiterea **ordinului de protecție**, acordarea de asistență sau reprezentare prin avocat conform art. 27 alin. 3 din Legea nr. 217/2003.

Prin **violență domestică**, legiuitorul are în vedere următoarele forme de violență:

a) **violența verbală** - adresarea printr-un limbaj jignitor, brutal, precum utilizarea de insulte, amenințări, cuvinte și expresii degradante sau umilitoare;

b) **violența psihologică** - impunerea voinței sau a controlului personal, provocarea de stări de tensiune și de suferință psihică în orice mod și prin orice mijloace, violență demonstrativă asupra obiectelor și animalelor, prin amenințări verbale, afișare ostentativă a armelor, neglijare, controlul vieții personale, acte de gelozie, constrângerile de orice fel, precum și alte acțiuni cu efect similar;

c) **violența fizică** - vătămarea corporală ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, inclusiv mascate ca fiind rezultatul unor accidente, prin otrăvire, intoxicare, precum și alte acțiuni cu efect similar;

d) **violența sexuală** - agresiune sexuală, impunere de acte degradante, hărțuire, intimidare, manipulare, brutalitate în vederea întreținerii unor relații sexuale forțate, viol conjugal;

e) **violența economică** - interzicerea activității profesionale, privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate, acțiunea de sustragere intenționată a bunurilor persoanei, interzicerea dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune, control inechitabil asupra bunurilor și resurselor

comune, refuzul de a susține familia, impunerea de munci grele și nocive în detrimentul sănătății, inclusiv unui membru de familie minor, precum și alte acțiuni cu efect similar;

f) **violența socială** - impunerea izolării persoanei de familie, de comunitate și de prieteni, interzicerea frecventării instituției de învățământ, impunerea izolării prin detenție, inclusiv în locuința familială, privare intenționată de acces la informație, precum și alte acțiuni cu efect similar;

g) **violența spirituală** - subestimarea sau diminuarea importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice ori religioase, impunerea aderării la credințe și practici spirituale și religioase inacceptabile, precum și alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare.

În nicio formă și în nicio împrejurare, obiceiul, cultura, religia, tradiția și onoarea nu pot fi considerate drept justificare pentru niciun tip de acte de violență definite în prezenta lege.

UNITĂȚI PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI DOMESTICE

- au fost instituite de legiuitor în scopul asigurării drepturilor victimei unei violențe în familie -

Serviciile sociale pentru prevenirea și combaterea violenței domestice organizate în **regim rezidențial**, destinate victimelor violenței domestice, cu **găzduire pe perioadă determinată**, sunt:

- a) centre de primire în regim de urgență;
- b) centre de recuperare;
- c) locuințe protejate.

Serviciile sociale pentru prevenirea și combaterea violenței domestice organizate în **regim de zi** sunt:

- a) centre pentru prevenirea și combaterea violenței domestice;
- b) centre pentru servicii de informare și sensibilizare a populației;
- c) centre de asistență destinate agresorilor.

Serviciile sociale pentru prevenirea și combaterea violenței domestice **cu program continuu** sunt:

- a) servicii de informare și consiliere pentru victimele violenței domestice de tip linie telefonică de urgență - help-line;
- b) servicii integrate de urgență destinate victimelor violenței sexuale.

Serviciile sociale specializate pentru prevenirea și combaterea violenței domestice sunt oferite în mod gratuit victimelor.

ADĂPOSTURILE

Centrele de primire în regim de urgență, denumite în continuare **adăposturi**, sunt unități de asistență socială, cu sau fără personalitate juridică, de tip rezidențial, care **asigură protecție, găzduire, îngrijire și consiliere** victimelor violenței domestice.

Adăposturile asigură gratuit, pe o perioadă determinată, asistență familială atât victimei, cât și minorilor aflați în îngrijirea acesteia, protecție împotriva agresorului, asistență medicală și îngrijire, hrană, cazare, consiliere psihologică și consiliere juridică, potrivit instrucțiunilor de organizare și funcționare elaborate de autoritate.

Primirea victimelor în adăpost se face numai în caz de urgență sau, după caz, cu aprobarea conducerii centrului, atunci când izolarea victimei de agresor se impune ca măsură de protecție.

Persoanelor care au comis actul de agresiune le este interzis accesul în incinta adăpostului unde se găsesc victimele.

Locația adăposturilor este secretă publicului larg.

Izolarea de agresori a victimelor se face cu consimțământul acestora sau, după caz, al reprezentantului legal.

ALTE TIPURI DE CENTRE

Centrele de recuperare pentru victimele violenței domestice sunt unități de asistență socială de tip rezidențial, cu sau fără personalitate juridică, care asigură găzduirea, îngrijirea, consilierea juridică și psihologică, sprijin în vederea adaptării la o viață activă, inserția profesională a victimelor violenței domestice, precum și reabilitarea și reinserția socială a acestora.

Locuințele protejate sunt unități de asistență socială organizate în regim rezidențial pe durată determinată, cu sau fără personalitate juridică, care asigură găzduirea în regim de urgență, îngrijirea, asistența socială, consilierea juridică și psihologică și orientarea victimelor violenței domestice. Adresa locuințelor protejate este secretă publicului larg.

Centrele de asistență destinate agresorilor sunt unități de asistență socială care funcționează în regim de zi, cu sau fără personalitate juridică, care asigură reabilitarea și reinserția socială a acestora, măsuri educative, precum și servicii de consiliere și mediere familială.

Centrele pentru prevenirea și combaterea violenței domestice sunt unități de asistență socială în regim de zi, cu sau fără personalitate juridică, care asigură asistență socială, consiliere psihologică, juridică, precum și informarea și orientarea victimelor violenței domestice.

Centrele pentru servicii de informare și sensibilizare a populației sunt unități de asistență socială, cu sau fără personalitate juridică, care oferă servicii de informare și educare, asistență socială și un serviciu telefonic de urgență pentru informare și consiliere.

Serviciile de tip linie telefonică de urgență sunt servicii sociale gratuite care asigură consiliere apelanților, în mod confidențial, în legătură cu toate formele de violență

Centrele integrate de urgență în caz de violență sexuală asigură examinarea medicală și medico-legală, asistență posttraumatică și consiliere pentru victimele violenței sexuale.

Legiuitorul incriminează următoarele **contravenții** în cuprinsul disp. art. 40 alin. 1 – 3 din Legea nr. 217/2003:

(1) Constituie contravenții, dacă, potrivit legii penale, nu constituie infracțiuni, și se sancționează cu amendă între 1.000 lei și 5.000 lei următoarele fapte:

a) refuzul primirii în adăpost ori refuzul de a acorda, la solicitarea motivată a asistentului social, îngrijire medicală gratuită celui aflat în suferință vizibilă, pentru înlăturarea consecințelor violențelor;

b) schimbarea destinației adăpostului;

(2) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă între 500 lei și 1.000 lei refuzul părăsirii adăpostului, indiferent de motiv, în momentul în care condițiile care au determinat internarea au dispărut;

(3) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă între 500 lei și 1.000 lei încercarea persoanei care a comis acte de agresiune de a pătrunde în incinta adăpostului în care se află sau crede că se află victima;

ORDINUL DE PROTECȚIE

Potrivit legii, cazurile de violență în familie pot fi supuse medierii la cererea părților (**art. 22 alin. 2 din Legea nr. 217/2003**), iar în ipoteza în care viața, integritatea fizică sau psihică, ori libertatea este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei, se poate solicita instanței emiterea cu caracter provizoriu (maxim 6 luni) al unui **ordin de protecție**, prin care să se dispună una sau mai multe măsuri cu titlu de obligație sau interdicție:

a) evacuarea temporară a agresorului din locuința familiei, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;

b) reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor, în locuința familiei;

c) limitarea dreptului de folosință al agresorului numai asupra unei părți a locuinței comune atunci când aceasta poate fi astfel partajată încât agresorul să nu vină în contact cu victima;

c¹) cazarea/plasarea victimei, cu acordul acesteia, și, după caz, a copiilor, într-un centru de asistență dintre cele prevăzute la art. 17;

d) obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de copiii acesteia sau față de alte rude ale acesteia ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;

e) interdicția pentru agresor de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care persoana protejată le frecventează ori le vizitează periodic;

f) interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima;

g) obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute;

h) încredințarea copiilor minori sau stabilirea reședinței acestora;

j) suportarea de către agresor a chiriei și/sau a întreținerii pentru locuința temporară unde victima, copiii minori sau alți membri de familie locuiesc ori urmează să locuiască din cauza imposibilității de a rămâne în locuința familială.

Un asemenea ordin de protecție este executoriu și se pune în executare de către sau sub supravegherea poliției.

Ordinul de protecție este reglementat prin dispozițiile Capitolului IV art. 23 – 35 din Legea nr. 217/2003, republicată în 2014 și cu modificările aduse prin Legea nr. 174/2018

Pe lângă oricare dintre măsurile dispuse potrivit alin. (1), instanța poate dispune și obligarea agresorului să urmeze consiliere psihologică, psihoterapie și poate recomanda internarea voluntară sau, după caz, poate solicita internarea nevoluntară, în condițiile Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002, republicată. În cazul în care agresorul este consumator de substanțe psihoactive, instanța poate dispune, cu acordul acestuia, integrarea acestuia într-un program de asistență a persoanelor consumatoare de droguri, conform art. 22 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit art. 32 din Legea nr. 217/2003, **încălcarea** de către persoana împotriva căreia a fost emis un ordin de protecție a oricăreia dintre măsurile prevăzute la art. 23 alin. (1) și (4) lit. a) și b) și dispuse prin ordinul de protecție constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an. Încălcarea de către persoana împotriva căreia a fost emis un ordin de protecție provizoriu a oricăreia dintre măsurile prevăzute la art. 22⁴ alin. (1) și dispuse prin ordinul de protecție provizoriu constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an.

De asemenea potrivit art. 33 din Legea nr. 217/2003, **la expirarea duratei măsurilor de protecție, persoana protejată poate solicita un nou ordin de protecție**, dacă există indicii că, în lipsa măsurilor de protecție, viața, integritatea fizică sau psihică ori libertatea i-ar fi puse în pericol.

CODUL PENAL și CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ

O altă posibilitate legală este sesizarea organelor de urmărire penală (secțiile de poliție sau unitățile de parchet competente) prin plângere penală, plângere penală prealabilă sau denunț cu privire la faptele săvârșite împotriva unei persoane.

Astfel în legătură cu faptele săvârșite în cadrul familiei sau în cadrul unei conviețuiri în fapt similară cu viața de familie, s-ar putea reclama una din următoarele infracțiuni prevăzute de Codul penal: violență în familie prev. de art. 199 C.pen. cu referire la art. 188 (omor sau tentativă la infracțiunea de omor), la art. 189 (omor calificat sau tentativă la infracțiunea de omor calificat), respectiv la art. 193-195 C.pen. (lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală, lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte), rele tratamente aplicate minorului prev. de art. 197 C.pen., lipsire de libertate în mod ilegal prev. de art. 205 C.pen., amenințare prev. de art. 206 C.pen., șantaj prev. de art. 207 C.pen., hărțuire prev. de art. 208 C.pen., sclavie, prev. de art. 209 C.pen., traficul de persoane, prev. de art. 210 C.pen., traficul de minori, prev. de art. 211 C.pen., supunerea la muncă forțată sau obligatorie prev. de art. 212 C.pen., proxenetism, prev. de art. 213 C.pen., exploatarea cerșetoriei, prev. de art. 214 C.pen., folosirea unui minor în scop de cerșetorie, prev. de art. 215 C.pen., folosirea serviciilor unei persoane exploatare, prev. de art. 216 C.pen., folosirea prostituției infantile prev. de art. 216¹ C.pen., viol prev. de art. 218 C.pen., agresiune sexuală prev. de art. 219 C.pen., act sexual cu un minor prev. de art. 220 C.pen., coruperea sexuală a minorilor, prev. de art. 221 C.pen., racolarea minorilor în scopuri sexuale prev. de art. 222 C.pen., hărțuire sexuală prev. de art. 223 C.pen., violarea de domiciliu prev. de art. 224 C.pen., violarea vieții private, prev. de art. 226 C.pen., fraudă informatică, prev. de art. 249 C.pen., efectuare de operațiuni financiare în mod fraudulos prev. de art. 250 C.pen. distrugere sau distrugere calificată, prev. de art. 253-254 C.pen., nerespectarea hotărârilor judecătorești prev. de art. 287 C.pen., violarea secretului corespondenței prev. de art. 302 C.pen., zădărnicierea combaterii bolilor venerice prev. de art. 352 C.pen., contaminarea venerică prev. de art. 353 C.pen., transmiterea sindromului imunodeficiar dobândit prev. de art. 354 C.pen., accesul ilegal la un sistem informatic prev. de art. 360 C.pen., interceptarea ilegală a unei transmisii de date informatice prev. de art. 361 C.pen., alterarea integrității datelor informatice prev. de art. 362 C.pen., perturbarea funcționării sistemelor informatice prev. de art. 363 C.pen., transferul neautorizat de date informatice prev. de art. 364 C.pen., operațiuni ilegale cu dispozitive sau programe informatice prev. de art. 365 C.pen., tulburarea ordinii și liniștii publice prev. de art. 371 C.pen., portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase prev. de art. 372 C.pen., pornografie infantilă prev. de art. 374 C.pen., ultraj contra bunelor moravuri prev. de art. 375 C.pen., bigamie prev. de art. 376 C.pen., incestul prev. de art. 377 C.pen., abandonul de familie prev. de art. 378 C.pen., nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorilor prev. de art. 379 C.pen., împiedicarea accesului la învățământul general obligatoriu prev. de art. 380 C.pen., împiedicarea exercitării libertății religioase prev. de art. 381 C.pen.

Potrivit Codului de procedură penală, persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală prin fapta penală se numește **persoană vătămată** (art. 79 C.pr.pen.), se poate constitui **parte civilă în procesul penal** până la începerea cercetării judecătorești în scris sau oral, cu indicarea pretențiilor, a motivelor și a probelor pe care acestea se întemeiază (art. 20 C.pr.pen.) și beneficiază de **următoarele drepturi** prevăzute de art. 81 și 111 alin. 2 și alin. 8 C.pr.pen.:

- a) dreptul de a fi informată cu privire la drepturile sale;
- b) dreptul de a propune administrarea de probe de către organele judiciare, de a ridica excepții și de a pune concluzii în condițiile prevăzute de lege;
- c) dreptul de a formula orice alte cereri ce țin de soluționarea laturii penale a cauzei;
- d) dreptul de a fi informată, într-un termen rezonabil, cu privire la stadiul urmăririi penale, la cererea sa expresă, cu condiția de a indica o adresă pe teritoriul României, o adresă de poștă electronică sau mesagerie electronică, la care aceste informații să îi fie comunicate;
- e) dreptul de a consulta dosarul, în condițiile legii;
- f) dreptul de a fi ascultată, sens în care audierea persoanei vătămate se realizează de îndată, iar dacă acest lucru nu este posibil, audierea se va realiza ulterior depunerii plângerii, fără întârzieri nejustificate;
- g) dreptul de a adresa întrebări inculpatului, martorilor și experților;
- g¹) dreptul de a beneficia în mod gratuit de un interpret atunci când nu înțelege, nu se exprimă bine sau nu poate comunica în limba română. În cazurile urgente se pot folosi mijloace tehnice de comunicare, dacă se apreciază că acest lucru este necesar și că nu împiedică exercitarea drepturilor persoanei vătămate;
- g²) dreptul de a i se comunica traducerea într-o limbă pe care o înțelege a oricărei soluții de netrimitere în judecată, atunci când nu înțelege limba română;
- h) dreptul de a fi asistată de avocat sau reprezentată, iar în cazurile de asistență obligatorie, dreptul de a i se desemna un avocat din oficiu;
- i) dreptul de a apela la un mediator, în cazurile permise de lege;
- j) dreptul de a formula plângere penală prealabilă;
- k) dreptul de a se constitui parte civilă
- j) alte drepturi prevăzute de lege.

Totodată, potrivit art. 111 alin. 5 C.pr.pen., persoanei vătămate i se aduce la cunoștință cu ocazia primei audieri faptul că, în cazul în care inculpatul va fi privat de libertate, respectiv condamnat la o pedeapsă privativă de libertate, poate să fie informată cu privire la punerea în libertate în orice mod sau evadarea acestuia.

În acord cu disp. art. 115 alin. 6 C.pr.pen., în cazul persoanelor vătămate pentru care a fost stabilită în condițiile legii existența unor **nevoi specifice de protecție**, organul judiciar poate dispune una sau mai multe dintre următoarele măsuri, atunci când este posibil și când acesta apreciază că nu se aduce atingere bunei desfășurări a procesului ori drepturilor și intereselor părților:

- a) audierea acestora în incinte concepute sau adaptate acestui scop;
- b) audierea acestora prin intermediul sau în prezența unui psiholog sau a altui specialist în consilierea victimelor;
- c) audierea acestora, cât și eventuala lor reaudiere se realizează de aceeași persoană, dacă acest lucru este posibil și dacă organul judiciar apreciază că aceasta nu aduce atingere bunei desfășurări a procesului ori drepturilor și intereselor părților.

Persoanele vătămate care au fost victime ale infracțiunii de violență în familie, prevăzută de art. 199 din Codul penal, ale infracțiunilor de viol, agresiune sexuală, act sexual cu un minor și corupere sexuală a minorilor, prevăzute la art. 218 - 221 din Codul penal, ale infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului, prevăzută la art. 197 din Codul penal, hărțuire, prevăzută de art. 208 din Codul penal, și hărțuire sexuală, prevăzută de art. 223 din Codul penal, precum și în alte cazuri în care, din cauza împrejurărilor comiterii faptei, acest lucru se apreciază ca fiind necesar, **au dreptul de a fi audiate numai de către o persoană de același sex cu persoana vătămată, la cererea acesteia**, cu excepția cazului când organul judiciar apreciază că aceasta aduce atingere bunei desfășurări a procesului ori drepturilor și intereselor părților.

De asemenea, dacă persoana vătămată este **minor**, înregistrarea audierii acesteia prin mijloace tehnice audio sau audiovideo este obligatorie în toate cazurile. Atunci când înregistrarea nu este posibilă, acest lucru se consemnează în declarația persoanei vătămate, cu indicarea concretă a motivului pentru care înregistrarea nu a fost posibilă.

(9) **Audierea persoanei vătămate** de către organul judiciar care a înregistrat o plângere cu privire la săvârșirea unei infracțiuni **se desfășoară de îndată**, iar, dacă acest lucru nu este posibil, se va realiza ulterior depunerii plângerii, fără întârzieri nejustificate.

De asemenea, potrivit art. 113 C.pr.pen., atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege referitoare la statutul de martor amenințat sau vulnerabil ori pentru protecția vieții private sau a demnității, organul de urmărire penală poate dispune față de persoana vătămată ori față de partea civilă măsurile de protecție prevăzute la art. 124 - 130, care se aplică în mod corespunzător și care au următorul conținut:

ART. 124 C.pr.pen.

Cazurile speciale de audiere a martorului

(1) Audierea martorului minor în vârstă de până la 14 ani are loc în prezența unuia dintre părinți, a tutorelui sau a persoanei ori a reprezentantului instituției căreia îi este încredințat minorul spre creștere și educare.

(2) Dacă persoanele arătate la alin. (1) nu pot fi prezente sau au calitatea de suspect, inculpat, persoană vătămată, parte civilă, parte responsabilă civilmente ori martor în cauză ori există suspiciunea rezonabilă că pot influența declarația minorului, audierea acestuia are loc în prezența unui reprezentant al autorității tutelare sau a unei rude cu capacitate deplină de exercițiu, stabilite de organul judiciar.

(3) Dacă se consideră necesar, la cerere sau din oficiu, organul de urmărire penală sau instanța dispune ca la audierea martorului minor să asiste un psiholog.

(4) Audierea martorului minor trebuie să evite producerea oricărui efect negativ asupra stării psihice a acestuia.

(5) Martorului minor care la data audierii nu a împlinit vârsta de 14 ani nu i se comunică obligațiile prevăzute la art. 120 alin. (2) lit. d) și nu depune jurământ, dar i se atrage atenția să spună adevărul.

ART. 125 C.pr.pen.

Martorul amenințat

În cazul în care există o suspiciune rezonabilă că viața, integritatea corporală, libertatea, bunurile sau activitatea profesională a martorului ori a unui membru de familie al acestuia ar putea fi puse în pericol ca urmare a datelor pe care le furnizează organelor judiciare sau a declarațiilor sale, organul judiciar competent acordă acestuia statutul de martor amenințat și dispune una ori mai multe dintre măsurile de protecție prevăzute la art. 126 sau 127, după caz.

ART. 126 C.pr.pen.

Măsurile de protecție dispuse în cursul urmăririi penale

(1) În cursul urmăririi penale, odată cu acordarea statutului de martor amenințat, procurorul dispune aplicarea uneia sau a mai multora dintre următoarele măsuri:

- a) supravegherea și paza locuinței martorului sau asigurarea unei locuințe temporare;
- b) însoțirea și asigurarea protecției martorului sau a membrilor de familie ai acestuia în cursul deplasărilor;
- c) protecția datelor de identitate, prin acordarea unui pseudonim cu care martorul va semna declarația sa;
- d) audierea martorului fără ca acesta să fie prezent, prin intermediul mijloacelor audiovideo de transmitere, cu vocea și imaginea distorsionate, atunci când celelalte măsuri nu sunt suficiente.

(2) Procurorul dispune aplicarea unei măsuri de protecție din oficiu sau la cererea martorului, a uneia dintre părți sau a unui subiect procesual principal.

(3) În cazul aplicării măsurilor de protecție prevăzute la alin. (1) lit. c) și d), declarația martorului nu va cuprinde adresa reală sau datele sale de identitate, acestea fiind consemnate într-un registru special la care vor avea acces doar organul de urmărire penală, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța, în condiții de confidențialitate.

(4) Procurorul dispune acordarea statutului de martor amenințat și aplicarea măsurilor de protecție prin ordonanță motivată, care se păstrează în condiții de confidențialitate.

(5) Procurorul verifică, la intervale de timp rezonabile, dacă se mențin condițiile care au determinat luarea măsurilor de protecție, iar în caz contrar dispune, prin ordonanță motivată, încetarea acestora.

(6) Măsurile prevăzute la alin. (1) se mențin pe tot parcursul procesului penal dacă starea de pericol nu a încetat.

(7) Dacă starea de pericol a apărut în cursul procedurii de cameră preliminară, judecătorul de cameră preliminară, din oficiu sau la sesizarea procurorului, dispune măsurile de protecție prevăzute la art. 127. Dispozițiile art. 128 se aplică în mod corespunzător.

(8) Măsurile de protecție prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) se comunică autorității desemnate cu punerea în executare a măsurii.

ART. 127 C.pr.pen.

Măsurile de protecție dispuse în cursul judecății

În cursul judecății, odată cu acordarea statutului de martor amenințat, instanța dispune aplicarea uneia sau a mai multora dintre următoarele măsuri:

- a) supravegherea și paza locuinței martorului sau asigurarea unei locuințe temporare;
- b) însoțirea și asigurarea protecției martorului sau a membrilor de familie ai acestuia în cursul deplasărilor;
- c) nepublicitatea ședinței de judecată pe durata ascultării martorului;
- d) ascultarea martorului fără ca acesta să fie prezent în sala de judecată, prin intermediul mijloacelor audiovideo de transmitere, cu vocea și imaginea distorsionate, atunci când celelalte măsuri nu sunt suficiente;
- e) protecția datelor de identitate ale martorului și acordarea unui pseudonim sub care acesta va depune mărturie.

ART. 128 C.pr.pen.

Disponerea măsurii protecției martorului în cursul judecății

(1) Instanța dispune aplicarea unei măsuri de protecție din oficiu, la cererea procurorului, a martorului, a părților sau a persoanei vătămate.

(2) Propunerea formulată de procuror cuprinde:

- a) numele martorului care urmează a fi ascultat în faza de judecată și față de care se dorește dispunerea măsurii de protecție;
- b) motivarea concretă a gravității pericolului și a necesității măsurii.

(3) Atunci când cererea este formulată de celelalte persoane prevăzute la alin. (1), instanța poate dispune ca procurorul să efectueze de urgență verificări cu privire la temeinicia cererii de protecție.

(4) Cererea se soluționează în camera de consiliu, fără participarea persoanei care a formulat cererea.

(5) Participarea procurorului este obligatorie.

(6) Instanța se pronunță prin încheiere motivată, care nu este supusă căilor de atac.

(7) Încheierea prin care se dispune măsura de protecție se păstrează în condiții de confidențialitate. Dacă protecția martorului este necesară și după rămânerea definitivă a hotărârii, sunt aplicabile dispozițiile legii speciale.

(8) Măsurile de protecție prevăzute la art. 127 lit. a) și b) se comunică autorității desemnate de lege cu punerea în executare a măsurilor.

ART. 129 C.pr.pen.

Audierea martorului protejat

(1) În situațiile prevăzute la art. 126 alin. (1) lit. d) și art. 127 lit. d), audierea martorului se poate efectua prin intermediul mijloacelor audiovideo, fără ca martorul să fie prezent fizic în locul unde se află organul judiciar.

(2) *** Abrogat

(3) Subiecții procesuali principali, părțile și avocații acestora pot adresa întrebări martorului audiat în condițiile alin. (1). Organul judiciar respinge întrebările care ar putea conduce la identificarea martorului.

(4) Declarația martorului protejat se înregistrează prin mijloace tehnice video și audio și se redă integral în formă scrisă.

(5) În cursul urmăririi penale declarația se semnează de organul de urmărire penală ori, după caz, de judecătorul de drepturi și libertăți și de procurorul care a fost prezent la audierea martorului și se depune la dosarul cauzei. Declarația martorului, transcrisă, va fi semnată și de acesta și va fi păstrată în dosarul depus la parchet, într-un loc special, în condiții de confidențialitate.

(6) În cursul judecării, declarația martorului se semnează de președintele completului de judecată.

(7) Suportul pe care a fost înregistrată declarația martorului, în original, sigilat cu sigiliul parchetului sau, după caz, al instanței de judecată în fața căreia s-a făcut declarația, se păstrează în condiții de confidențialitate. Suportul care conține înregistrările efectuate în cursul urmăririi penale este înaintat la terminarea urmăririi penale instanței competente, împreună cu dosarul cauzei, și este păstrat în aceleași condiții privind confidențialitatea.

ART. 130 C.pr.pen.

Martorul vulnerabil

(1) Procurorul sau, după caz, instanța poate decide acordarea statutului de martor vulnerabil următoarelor categorii de persoane:

a) martorului care a suferit o traumă ca urmare a săvârșirii infracțiunii ori ca urmare a comportamentului ulterior al suspectului sau inculpatului;

b) martorului minor.

(2) Odată cu acordarea statutului de martor vulnerabil, procurorul și instanța pot dispune măsurile de protecție prevăzute la art. 126 alin. (1) lit. b) și d) sau, după caz, art. 127 lit. b) - e), care se aplică în mod corespunzător. Distorsionarea vocii și a imaginii nu este obligatorie.

(3) Dispozițiile art. 126 și 128 se aplică în mod corespunzător.

Legea procesual penală arată în continuarea art. 113 că sunt **prezuate vulnerabile** victimele copii, victimele care sunt în relație de dependență față de autorul infracțiunii, victimele terorismului, ale criminalității organizate, ale traficului de persoane, ale violenței în cadrul relațiilor apropiate, ale violenței sexuale sau ale exploatării, victimele infracțiunilor săvârșite din ură și victimele afectate de o infracțiune din cauza prejudcăților sau din motive de discriminare care ar putea avea legătură în special cu caracteristicile lor personale, victimele cu dizabilități, precum și victimele care au suferit un prejudiciu considerabil ca urmare a gravității infracțiunii.

În consecință, dacă persoana vătămată sau partea civilă se află în vreuna dintre situațiile vulnerabile indicate anterior, organul de urmărire penală îi aduce la cunoștință măsurile de protecție care pot fi luate, conținutul lor și posibilitatea de a renunța la acestea. Renunțarea persoanei vătămate sau a părții civile la luarea măsurilor de protecție se consemnează în scris și se semnează de către aceasta, în prezența reprezentantului legal, dacă este cazul.

Într-un asemenea caz, reaudierea persoanei vătămate se face numai dacă acest lucru este strict necesar pentru desfășurarea procesului penal, iar la audiere, persoana vătămată poate fi însoțită, la cererea sa, de către reprezentantul său legal și de către o altă persoană desemnată de către persoana vătămată, cu excepția cazului în care organul judiciar decide motivat în sens contrar.

Mai mult decât atât, potrivit art. 93 alin. 4 C.pr.pen., când persoana vătămată sau partea civilă este o **persoană lipsită de capacitate de exercițiu ori cu capacitate de exercițiu restrânsă** (spre exemplu, persoanele minore), **asistența juridică este obligatorie.**

Legea nr. 211/2004 – cu referire la asistența juridică gratuită

În egală măsură, potrivit *art. 14 din Legea nr. 211/2004*, **asistența juridică gratuită** se acordă la cerere, următoarelor categorii de victime:

a) persoanele asupra cărora a fost săvârșită o tentativă la infracțiunile de omor sau omor calificat, prevăzute la 188-189 din Codul penal, o infracțiune de vătămare corporală, prevăzută la 194 din Codul penal, o infracțiune intenționată care a avut ca urmare vătămarea corporală a victimei, o infracțiune de viol, agresiune sexuală, act sexual cu un minor și coruperea sexuală a minorilor, prevăzute la art. 218 – 221 din Codul penal;

b) soțul, copiii și persoanele aflate în întreținerea persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor de omor sau omor calificat, prevăzute la 188, 189 din Codul penal, precum și a infracțiunilor intenționate care au avut ca urmare moartea persoanei.

Se impune precizarea că asistența juridică gratuită se acordă victimelor arătate anterior dacă infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul României sau, în cazul în care infracțiunea a fost săvârșită în afara teritoriului României, dacă victima este cetățean român sau străin care locuiește legal în România și procesul penal se desfășoară în România.

De asemenea asistența juridică gratuită se acordă, la cerere, victimelor altor infracțiuni decât cele prevăzute la art. 14 alin. (1), cu respectarea condițiilor stabilite la art. 14 alin. (2), dacă venitul lunar pe membru de familie al victimei este cel mult egal cu salariul de bază minim brut pe țară stabilit pentru anul în care victima a formulat cererea de asistență juridică gratuită.

Pentru a beneficia de asistență juridică gratuită trebuie îndeplinite următoarele condiții:

(1) Asistența juridică gratuită se acordă numai dacă victima a sesizat organele de urmărire penală sau instanța de judecată în termen de 60 de zile de la data săvârșirii infracțiunii. În cazul victimelor prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. b), termenul de 60 de zile se calculează de la data la care victima a luat cunoștință de săvârșirea infracțiunii, iar dacă victima s-a aflat în imposibilitatea, fizică sau psihică, de a sesiza organele de urmărire penală, termenul de 60 de zile se calculează de la data la care a încetat starea de imposibilitate. Cu toate acestea, victimele care nu au împlinit vârsta de 18 ani și cele puse sub interdicție nu au obligația de a sesiza organele de urmărire penală sau instanța de judecată cu privire la săvârșirea infracțiunii. Reprezentantul legal al minorului sau al persoanei puse sub interdicție poate sesiza organele de urmărire penală cu privire la săvârșirea infracțiunii.

(2) Cererea pentru acordarea asistenței juridice gratuite se depune la tribunalul în a cărui circumscripție domiciliază victima și se soluționează de doi judecători din cadrul Comisiei pentru acordarea de compensații financiare victimelor unor infracțiuni, prin încheiere, în termen de 15 zile de la data depunerii.

Această cerere pentru acordarea asistenței juridice gratuite trebuie să cuprindă:

- a) numele, prenumele, cetățenia, data și locul nașterii, domiciliul sau reședința victimei;
- b) data, locul și circumstanțele săvârșirii infracțiunii;
- c) dacă este cazul, data sesizării și organul de urmărire penală sau instanța de judecată, sesizată;
- d) calitatea de soț, copil sau persoană aflată în întreținerea persoanei decedate, în cazul victimelor prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. b);
- e) dacă este cazul, venitul lunar pe membru de familie al victimei;
- f) numele, prenumele și forma de exercitare a profesiei de avocat de către apărătorul ales sau mențiunea că victima nu și-a ales un apărător.

La cererea pentru acordarea asistenței juridice gratuite se anexează, în copie, documentele justificative pentru datele înscrise în cerere și orice alte documente deținute de victimă, utile pentru soluționarea cererii.

După depunerea cererii pentru acordarea asistenței juridice gratuite, aceasta urmează să se soluționează prin încheiere, în camera de consiliu, cu citarea victimei, iar în cazul în care victima nu și-a ales un apărător, încheierea prin care s-a admis cererea de asistență juridică gratuită trebuie să cuprindă și desemnarea unui apărător din oficiu potrivit Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Statutului profesiei de avocat.

Încheierea prin care s-a soluționat cererea pentru acordarea asistenței juridice gratuite se comunică victimei, iar dacă cererea a fost respinsă, încheierea este supusă reexaminării de către tribunalul în cadrul căruia funcționează Comisia pentru acordarea de compensații financiare victimelor infracțiunilor, la cererea victimei, în termen de 15 zile de la comunicare, urmând ca reexaminarea să se soluționează în complet format din doi judecători.

(3) Asistența juridică gratuită se acordă fiecărei victime pe tot parcursul procesului, în limita unei sume echivalente cu două salarii de bază minime brute pe țară, stabilite pentru anul în care victima a formulat cererea de asistență juridică gratuită, iar fondurile necesare pentru acordarea asistenței juridice gratuite se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiției.

(4) Dispozițiile art. 14 - 18 se aplică în mod corespunzător și pentru acordarea sumei necesare punerii în executare a hotărârii judecătorești prin care au fost acordate despăgubiri civile victimei infracțiunii.

Se mai impune precizarea că cererea pentru acordarea asistenței juridice gratuite și cererea pentru acordarea sumei necesare punerii în executare a hotărârii judecătorești prin care au fost acordate despăgubiri civile victimei infracțiunii pot fi formulate de reprezentantul legal al minorului sau al persoanei puse sub interdicție, respectiv de organizațiile neguvernamentale care își desfășoară activitatea în domeniul protecției victimelor, dacă sunt semnate de victimă, cuprind datele prevăzute arătate anterior și sunt anexate documentele menționate mai sus, cu precizarea că aceste cereri sunt scutite de taxa de timbru.

Victimele traficului de persoane beneficiază și de măsurile de protecție și de asistență prevăzute de Legea nr. 678/2001, cu modificările ulterioare

Persoana supusă traficului de persoane, care a săvârșit, ca urmare a exploatării sale, infracțiunea de trecere frauduloasă a frontierei unui stat ori donare de organe, țesuturi ori celule de origine umană nu se pedepsește pentru aceste infracțiuni.

Ședințele de judecată în cauzele privind infracțiunea de trafic de minori, prevăzută de art. 211 din Codul penal, și de pornografie infantilă, prevăzută de art. 374 din Codul penal, sunt nepublice. La desfășurarea ședințelor pot asista părțile, reprezentanții acestora, avocații, reprezentanții Agenției Naționale împotriva Traficului de Persoane, precum și alte persoane a căror prezență este considerată necesară de către instanță.

În cauzele privind infracțiunile prevăzute în cap. VII din titlul I al părții speciale a Codului penal și în cauzele privind infracțiunile de facilitare a șederii ilegale în România, prevăzută de art. 264 din Codul penal, și de pornografie infantilă, prevăzută de art. 374 din Codul penal, ascultarea minorului care nu a împlinit vârsta de 14 ani se face în prezența a cel puțin unuia dintre părinți sau a altui reprezentant legal, fiind totodată obligatorie și citarea unui psiholog, respectiv a unui reprezentant al Direcției generale de asistență socială și protecția copilului.

La judecarea infracțiunilor de trafic de persoane, prevăzută de art. 210 din Codul penal, și facilitare a șederii ilegale în România, prevăzută de art. 264 din Codul penal, la cererea persoanei vătămate, instanța poate declara ședința nepublică.

Victimelor infracțiunilor de trafic de persoane li se acordă o protecție și o asistență specială, fizică, juridică și socială.

Viața privată și identitatea victimelor infracțiunilor de trafic de persoane sunt ocrotite.

Victimelor infracțiunilor de trafic de persoane au dreptul la recuperarea lor fizică, psihologică și socială.

Victimelor minore ale infracțiunilor de trafic de persoane li se acordă protecție și asistență specială, în raport cu vârsta lor.

Femeilor victime ale infracțiunii de trafic de persoane, precum și celor care sunt supuse unui risc ridicat de a deveni victime ale acestor infracțiuni li se acordă o protecție și o asistență socială specifice.

Cetățenilor români aflați pe teritoriul altor țări, victime ale traficului de persoane, li se acordă, la cerere, asistență de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în acele țări.

În vederea repatrierii cetățenilor români victime ale traficului de persoane, Ministerul Afacerilor Externe asigură transportul acestora.

Ministerul Afacerilor Externe, prin misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României, eliberează, în caz de necesitate, în vederea repatrierii, documente de identitate cetățenilor români care au fost victime ale traficului de persoane, într-un timp rezonabil, fără întârzieri nejustificate.

Ministerul Afacerilor Externe asigură difuzarea către cei interesați, prin intermediul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare ale României în străinătate, a unor materiale de informare privind drepturile persoanelor, victime ale traficului de persoane, potrivit legislației române și a statului de reședință.

Misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate asigură informarea organelor judiciare străine cu privire la reglementările române în materie.

Misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate publică, prin mijloace electronice proprii, informații referitoare la legislația națională și a statului străin în domeniu, datele de contact ale Agenției Naționale împotriva Traficului de Persoane și ale centrelor regionale ale acesteia.

Ministerul de Interne asigură, prin structurile sale specializate, la toate punctele de trecere a frontierei României, personal special instruit pentru identificarea și preluarea victimelor, în vederea îndrumării acestora către instituțiile specializate.

Victimele traficului de persoane pot fi cazate, la cerere, temporar, în centre de asistență și protecție a victimelor traficului de persoane, denumite în continuare centre, sau în locuințe protejate pentru victimele traficului de persoane, înființate prin prezenta lege, denumite în continuare locuințe protejate.

Centrele funcționează în subordinea consiliilor județene Arad, Botoșani, Galați, Giurgiu, Iași, Ilfov, Mehedinți, Satu Mare și Timiș.

Locuința protejată reprezintă așezământul social, fără personalitate juridică, dezvoltat pentru a asigura victimelor traficului de persoane găzduire de tip familial în sistem protejat și asistență, în vederea reintegrării sociale a acestora.

Locuințele protejate sunt organizate și funcționează în subordinea direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului.

Durata cazării în centre, respectiv în locuințele protejate este stabilită prin hotărâre a consiliului județean, pentru cel mult 90 de zile.

Durata cazării în centre sau în locuințele protejate poate fi prelungită, prin hotărâre a consiliului județean, la solicitarea organelor judiciare, cu cel mult 6 luni sau, după caz, până la finalizarea procesului penal.

Centrele și locuințele protejate sunt amenajate și dotate astfel încât să ofere condiții civilizate de cazare și igienă personală, hrană, asistență psihologică și medicală.

Costurile referitoare la cazarea, asistența și protecția victimelor traficului de persoane, precum și la transportul acestora între unitățile administrativ-teritoriale unde au fost identificate și cele în care se află centrul sau locuința protejată unde urmează să fie cazate/asistate se suportă de la bugetul local al județului pe a cărui rază administrativ-teritorială funcționează centrul sau locuința protejată.

Victimelor traficului de persoane, cazate temporar, li se asigură de către asistenții sociali din aparatul consiliului local în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea centrele informații și consiliere pentru a beneficia de facilitățile asigurate prin lege persoanelor marginalizate social.

Plățile contribuțiilor la sistemele de asigurări sociale pentru victimele traficului de persoane se fac de către autoritățile administrației publice locale din bugetele locale, din sumele primite cu această destinație de la bugetul de stat.

Agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă organizează gratuit, în condițiile legii, programe speciale de scurtă durată pentru formarea profesională a victimelor cazate și asigură gratuit, cu prioritate, victimelor traficului de persoane servicii de consiliere și mediere a muncii, în vederea identificării unui loc de muncă.

Persoanele cu risc ridicat de a fi traficate și victimele traficului de persoane, care au dreptul de a munci în România, beneficiază gratuit, cu prioritate, de serviciile oferite de agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București, potrivit normelor legale privind sistemul asigurărilor de șomaj și stimularea ocupării forței de muncă.

Victimelor traficului de persoane, cetățeni români, li se pot acorda locuințe sociale, cu prioritate, de către consiliile locale din localitatea de domiciliu.

România le facilitează **cetățenilor străini**, victime ale traficului de persoane, întoarcerea în țara lor de origine fără nici o întârziere nejustificată și le asigură transportul în deplină securitate până la frontiera statului român, dacă nu este prevăzut altfel în acordurile bilaterale.

Străinii victime ale traficului de persoane pot fi cazați în centrele special amenajate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu completările ulterioare, fără a mai fi necesară luarea în custodie publică a acestora. În acest scop, administrația centrelor amenajează spații speciale, separate de cele destinate cazării străinilor luați în custodie publică.

Străinii victime ale traficului de persoane, solicitanți ai unei forme de protecție în România, pot fi cazați în centrele special amenajate potrivit Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare.

Prevederile referitoare la victimele traficului de persoane cetățeni români se aplică și victimelor traficului de **persoane cetățeni ai unui stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European**.

În cazul în care **străinii**, victime ale traficului de persoane, nu posedă niciun document de identitate sau acesta a fost pierdut, furat ori distrus, Ministerul Administrației și Internelor poate solicita ambasadelor acreditate în România eliberarea unui nou pașaport sau titlu de călătorie, după caz, pentru aceștia, cu excepția cazului solicitanților de azil ori al beneficiarilor de protecție în România.

Străinii cu privire la care există motive serioase să se considere că sunt victime ale traficului de persoane beneficiază de o perioadă de recuperare și reflecție de până la 90 de zile, pentru a se reface, a ieși de sub influența făptuitorilor și a lua o decizie în cunoștință de cauză privind cooperarea cu autoritățile competente, timp în care li se acordă de către Oficiul Român pentru Imigrări, la solicitarea procurorului sau a instanței, tolerarea rămânerii pe teritoriul României. În perioada de recuperare și reflecție, străinii beneficiază de drepturile prevăzute la art. 38.

În timpul sau la expirarea perioadei de reflecție, străinilor victime ale traficului de persoane li se poate acorda, la cerere, un permis de ședere temporară, în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Perioada de reflecție încetează în oricare dintre următoarele cazuri:

- a) se constată că victimele traficului de persoane restabilesc, din proprie inițiativă, contactul cu infractorii;
- b) există un pericol pentru ordinea publică și securitatea națională;
- c) statutul de victimă a fost invocat în mod nejustificat.

Cetățenii români cu privire la care există motive temeinice să se considere că sunt victime ale traficului de persoane beneficiază de o perioadă de recuperare și reflecție de până la 90 de zile, fie pentru a li se permite să se recupereze, fie pentru a evita influența traficantilor, fie pentru a lua o decizie în cunoștință de cauză privind cooperarea cu autoritățile competente.

În perioada de recuperare și reflecție, cetățenii români beneficiază de consiliere psihologică, de asistență medicală și socială, de medicamente și hrană, precum și de cazare, la cerere, în centrele sau locuințele protejate și sunt informați cu privire la procedurile judiciare și administrative aplicabile.

Perioada de reflecție încetează în oricare dintre următoarele cazuri:

- a) se constată că victimele traficului de persoane restabilesc, din proprie inițiativă, contactul cu infractorii;
- b) există un pericol pentru ordinea publică și securitatea națională;
- c) statutul de victimă a fost invocat în mod nejustificat.

În cazul aducerii în România de către o companie de transport de victime ale traficului, cunoscând caracterul ilicit al acestuia, compania de transport respectivă este obligată să asigure cazarea și întreținerea acestora pe perioada stabilită de Ministerul de Interne și să suporte transportul lor până la frontiera română, conform legii.

Minorilor cetățeni străini care însoțesc victimele traficului de persoane sau care sunt ei înșiși victime li se aplică, în mod corespunzător, prevederile referitoare la regimul străinilor în România.

Victimele infracțiunilor de trafic de persoane au dreptul să primească, în limba pe care o înțeleg, informații cu privire la procedurile judiciare și administrative aplicabile și li se asigură asistență juridică obligatorie pentru a putea să își exercite drepturile în cadrul procedurilor penale prevăzute de lege, în toate fazele procesului penal, și să își susțină cererile și pretențiile civile față de persoanele care au săvârșit infracțiunile prevăzute de prezenta lege, în care ele sunt implicate.

Societățile de transport internațional sunt obligate să verifice la emiterea documentului de călătorie dacă pasagerii sunt în posesia documentelor de identitate cerute pentru intrarea în țara de tranzit sau de primire, obligație care revine și conducătorului mijlocului de transport internațional rutier la urcarea pasagerilor, precum și personalului abilitat să controleze documentele de călătorie.